

Eksamen i emne/fag: Forvaltningsrett
Examination in subject: .....

kode: JUS201
Course code: .....

Eksaminand nr.: 39
Examinee no.: .....

Dato og år: 19/12 2008 Ark. nr. 1 av 6 i alt
Date and year: ..... sheet no. .... out of ..... total no.

Oppg 1 Legalitetsprinsippet er et ulovfestet prinsipp av grunnlovs rang. Prinsippet sier at offentlig myndighetsutøvelse må overfor borgerne må ha hjemmel i lov. Det vil si at når vedtak fattes må begrunnelsen være å finne i loven eller i forskrifter. Det er også viktig at det er en ubrutt kjemmelkjede fra storting til lov til forskrift til vedtakel. Forvaltningen må alltid begynne sine vedtak, og her må lov hjemmelen stå.

Legalitetsprinsippet skal sørge for likebehandling for borgerne, samt rettsikkerhet. Det er en slags beskyttelse mot staten slik at forvaltningen ikke skal kunne gjøre overgrep mot borgerne. Legalitetsprinsippet er basert på maktfordelingsprinsippet. Domstolene skal kunne kontrollere forvaltningen. Det kunne de ikke gjort like lett hvis ikke de kunne kontrollere forvaltningen opp mot regler som er satt på forhånd. Det er også ulovfestet rett at jo mer inngripende den offentlige myndighetsutøvelsen er, jo mer tydelig hjemmel i lov bør det være.

Utenfor legalitetsprinsippet finnes Det offentlige kan bruke sin instruksjonsmyndighet uten at det kommer i konflikt med legalitetsprinsippet.

Eksamen i emne/fag:

kode: J05 201

Examination in subject: ..... Course code: .....

Eksaminand nr.:

Examinee no.: ..... 39 .....

Dato og år:

Date and year: ..... 19/12 ..... 2008 ..... Ark. nr. 2 av 6 i alt
sheet no. .... out of ..... total no.

Oppg 1 Forts.

Det vil si at forvaltningen kan instruere seg selv. Den kan gi instruksjer nedover i hierarkiet av forvaltningsorgan (regjering til departement, departement til direktorat), men ikke på tvers i forvaltningshierarkiet, for eksempel fra et direktorat til et annet. Det kan også gis instruksjer innad i et offentlig forvaltningsorgan, men dette følger også den hierarkiske strukturen (fra sjef til underordnet). Staten har begrenset instruksmyndighet overfor kommunene for å opprettholde det kommunale selvstyre. Men de har en overprøvesrett, for eksempel ved fylkesmannens innsigelse.

Det offentlige kan også operere utenfor legalitetsprinsippet når det offentlige bruker sin private autonomi. Det vil si at de har en privatrettslig side som forvaltningen kan styre selv. For eksempel gjelder dette forvaltning av eiendom og innkjøp av møbler.

f

Eksamen i emne/fag:

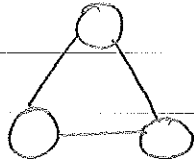
kode: Jus 201

Examination in subject: ..... Course code: .....

Eksaminand nr.: 39
Examinee no.: .....

Dato og år: 19 / 12 2008 Ark. nr. 3 av 6 i alt
Date and year: ..... sheet no. .... out of ..... total no.

Oppg 2 På toppen av den statlige forvaltningen er Kongen, i praksis regjeringen. Storting, regjering og domstolene reguleres av maktfordelingsprinsippet.

Vi deler inn statsforvaltningen i tre nivåer. Sentral-, regional- og lokalforvaltning.

Den sentrale forvaltningen har hele landet som ansvarsområde. Her finner vi på toppen regjeringen som skal informere stortinget og styre statsforvaltningen. Under hvert statsråd i regjeringen er det et departement, dette fungerer som statsrådets sekretariat.

Departementet utreder saker for politisk behandling, de instruerer og planlegger forvaltningen og lager forskrifter. Departementene har forskjellige kunnskapsområder. Underlagt departementene har vi direktorater, disse har spesialiserte arbeidsoppgaver. De trenger ikke å ha "direktorat" i navnet, men kan være -etater og -verk.

Det er en arbeidsdeling mellom direktorater og departementene.

Den regionale statsforvaltningen har ansvarsområder som er landsdeler eller fylker. Disse forvaltningsorganene er spesialiserte, jeg kan for eksempel nevne fylkeslandbruksstyret. Fylkesmannen er statens mann i fylket. Han er

Eksamen i emne/fag:

Examination in subject: .....

kode: JUS201

Course code: .....

Eksaminand nr.:

Examinee no.: ..... 39 .....

Dato og år:

Date and year: ..... 19/12 .....

Ark. nr.

..... 2008 .....

sheet no. ....

4

av

6

i alt

total no. ....

Undervlagt flere departement på en gang, og har et stort ansvarsområde. Han skal bla. samordne stats- fylkes- og kommunalforvaltning og kontrollere fylkeskommune og kommune.

lokale statlige forvaltningsorganer jobber i mindre lokale områder. For eksempel kommuner eller andre små avgrensninger. Som etes. Disse har som i regionalforvaltningen spesialiserte oppgaver. Jeg kan nevne NAV og lensmannskontor.

Høyere organ kan instruere lavere organ i hierarkiet. De kan også delegere myndighet. Storting og regjering kan alltid delegere, og andre forvaltningsorganer kan delegere nedover i hierarkiet. Enten innen organet eller mellom organer. Det må likevel være rett person med myndighet til å delegere som gjør det.

Kommunen er ikke en del av statsforvaltningen, men jeg vil kort nevne kommunens oppgaver i forvaltningen. Kommunen har ansvar for vei, vann, avløp, sosiale/helsetjenester, skole og spesielt arealplanlegging. Staten har begrenset instruksjonsmyndighet over kommunene pga kommunalt selvstyre.

Eksamen i emne/fag:

kode: JUS201

Examination in subject: ..... Course code: .....

Eksaminand nr.:

39

Examinee no.: .....

Dato og år:

19/12

2008

Ark. nr.

5

av

6

i alt

Date and year: ..... sheet no. .... out of ..... total no.

Oppg 3 Først må vi etablere om vi kan bruke
ful §6 om habilitetskrav i dette tilfelle.

I følge ful §2, 1d) er Karl Vang offentlig tjenestemann
i Stovrovik, og forvaltningsloven kan brukes. Han
"legger til rette" i saken, og etter ful §6, 1 kan vi
da se at ful §6 kan brukes i dette tilfellet
~~om~~ spørsmålet om inhabilitet.

For å finne ut om Karl Vang er inhabil som
ordføreren selv må vi gå gjennom ful §6 sine
vilkår for dette. Først kan vi se om han er
~~inhabil~~
~~part~~ i saken etter §6, 1 a-e. Han er ikke i
~~slekt eller svogerskap med part~~, og han er ikke
i slekt eller svogerskap med part (b og c utelukket),
han er ikke selv part siden han ikke selv skal motta
løyve, (a utelukket) han er ikke verge (d er utelukket)
§6, 1 e) faller han heller ikke inn under fordi
han har avsluttet sin tid i studentpubens styre
for flere år siden.

Hier må vi se om "særlige forhold foreligger
som er egnet til å svekke tilliten til hans
upartiskhet". Siden et grunnlaget for habilitets-
reglene i forvaltningsloven er "at borgerne skal
ha tillit til forvaltningen, velger jeg å se
bort fra uttalelser Vang har kommet med
bland venner. Disse er ikke egnet til å
svekke forvaltningens tillit i befolkningen generelt,
annet enn kanskje hos hans venner utelukkende

Eksamen i emne/fag:

kode: JUS 201

Examination in subject: ..... Course code: .....

Eksaminand nr.:

Examinee no.: 39

Dato og år:

Date and year: 19/12 2008 Ark. nr. 6 av 6 i alt
sheet no. out of total no.

Fokuset bør heller ligge på om han som offentlig person utad er egnet til å svekke tilliten til forvaltningens upartiskhet. Det er nevnt at Vang har skrevet (oserinnlegg i Storevik sin lokalavis om studentenes kår. Det er uvisst om skjenkebevilling generelt eller Harakiri spesielt er nevnt her. Jeg går ut i fra at det ^{ex. nevnt} han var aktiv på Harakiri tidligere. Uansett ~~han~~ om oserinnleggene handlet (Personer oserinnleggene handlet om studentbarnehage og studentrabatt på Storevik-bussen kan det hende at dette ikke ville gjort han inhabil, men jeg regner som sagt med at dette ikke var tilfelle). Vang Vi kan si at Vang på generell basis gir inntrykk av å ønske å favorisere studenter på forskjellige måter. Disse oserinnleggene er dermed "egnet til å svekke tilliten til hans upartiskhet", og det er et "særegent forhold" som gjør at han kan regnes som inhabil.

Etter ful §6.2 om ^{utfall av} avgjørelse i saken innebærer "særlig fordel eller ulempe for han selv eller noen han har nær ^{personlig} tilknytning til" kan det ikke sies at han er inhabil. Han har ikke personlig forhold til en part, men tilliten hans er allerede svekket i de oserinnlegg han har skrevet.

Karl Vang er inhabil etter ful §6 fordi han deltar i "særegne forhold", nemlig oserinnlegg.